

Andrei Milca

DISTIHURI – O ALTĂ „FAȚĂ” A UNUI „PERSONAJ” ...

Moto: „Snobii gustă arta doar când dă rateu. Rupeți cartea asta. Nici n-am scris-o eu.”

Corneliu Vadim Tudor lasă zgomotul politicii din când în când deoparte și se întoarce la armele sale de început, care l-au consacrat – versurile –, chiar dacă ele nu produc atâtea valuri precum intervențiile sale de orator în Parlament. *Distihuri* este cel mai recent volum liric al celui care, indiferent că stârnește reacții de dușmănie ori aplauze, trezește mereu atenția prin ceea ce face și spune. Mai nou, pe lângă... ridicarea unei „pușcării” pentru „mafioți” (e și o formă de *entertainment politic* în ironiile pe care le aruncă la fileu celor care cad în capcana aparențelor), Vadim Tudor mai are timp și pentru poezie. Una socială ori religioasă, dar obligatoriu *implicată*, cu versuri foarte bune uneori, dar și cu plictiseli prozaice, o poezie inegală, ca și reacțiile extreme ale celui alintat de admiratori „tribunul”. Grafica volumului, apărut în 2006 la Editura Fundației „România Mare”, îi aparține lui Eugen Mihăescu, iar prefața este semnată de maestrul Fănuș Neagu. Interesant portretul lui Vadim surprins exclusiv metaforic – caracteristic – de acesta din urmă: „*Distihurile* lui Vadim: fuga vântului din zorii zilei cu o luntre plăsmuită de zugravii de subțire; în luntre, sprijinit de bradul catargului, *Poetul*; la lopoți: *Visătorul*; la cârmă: *Pamfletarul*”.

Practic, descoperim cele trei „compartimente” ale cărții: 1. ars poetica / vocația liricului (unul de obicei mistic!); 2. utopia – oniricul, ludicul; 3. mesajul subversiv, polemic. Sunt trei aspecte care se întrepătrund la fel ca elementele discursive ale „tribunului”, când amestecă în monologurile sale vehemente versuri, istorie în date, argou și filosofie, diatribă și emoție. *Personajul*, pe care conștient autorul îl vinde pe tarabă, e unul complex: nu ni-l putem închipui altfel pe Vadim Tudor Liric decât confundându-se cu mesagerul socio-diplomatic, ori cu virulentul pamfletar Alcibiade, cu penița viforoasă, având un model ilustru: Eugen Barbu, care și el se „inflama” și apoi redevenea „sensibil”.

Încerc să mă detașez în a privi Omul, care stârnește scandaluri, și vreau să-i urmăresc Creația de aici, neamestecând – deși e greu – eul liric de cel biografic. Deși își putea limpezi distihurile, așezându-le tematic, după cum sugera și Fănuș Neagu, pe cel puțin trei secțiuni, Vadim preferă un conglomerat, o mixtură cu suișuri și coborâșuri din care putem extrage perlele sau rocile mai puțin reușite, florile sau lichenii. Un critic nu trebuie să respingă de la bun început Cartea din cauza celui care a „comis-o”. Ar însemna, subiectiv, să-l ștergem pe autor definitiv din Istorie. Opera sa, atât cât e, de pluton sau cu unele revelații, merită și ea citită, ca și a celorlalți confrați, pentru a arunca nu cu săgeți, ci doar cu judecăți de valoare. Repet, nu ne interesează ce face Vadim Tudor la Tv, când îi parcurgem *Distihurile*, care nu au culoare politică – după cum Poezia nu e de „stânga” ori de „dreapta”, ci e *pur și simplu*. Putem considera acest volum și un jurnal de creație sau o confesiune în versuri (grupate câte două, deși puteau fi lipite în catren sau ca poezii mai lungi, de sine stătătoare). Autorul a ales o variantă laconică, mergând pe versul scurt / provocare: e greu să sintetizezi lumea

în două rânduri, e dificil să prinzi în câteva cuvinte o idee-fulger. Un distih e o metaforă în sine, iar cele de față pot fi simțite și ca haiku-uri, dar și un lung poem cu secvențe de *viață în sânge*. Metoda e cioraniană („Zi de zi mă scufund și îmi e tot mai greu / Parcă nu mai sunt eu, parcă nu mai sunt eu...”), punerea în practică e blagiană („Isus cânta la pian pe o colină / Torețială ploaie de lumină”), efectul e devastator celinian („cât mai rabzi Doamne specia umană / nu vezi cât e de rea și de vicleană”) ori nostalgic („copilărie, tu nu poți să mori / mai stăruie în *parfumuri și culori*...”). E un Vadim erotic („la sărutarea ta, femeie-lyră / icoanele pe sticlă se topiră”), unul anecdotic – à la Anton Pann („nu-mi plac pe lume și îi iau la rost / femeia curvă și bărbatul prost”), altul sensibil în fața bolii și a morții („ca o lămâie veche te-ai făcut / tu, om răpus de cancer / te sărut”), altul iar demolator („eu știu că întărit Leviathanul”) și tot așa. Poetul dă și rateuri, cu versuri prea simple ori manieriste („Mă-ntind în pat ca în coșciug / În zori voi arde ca un rug”), dar are și momente de sclipire, dovada unui talent ușor risipit, când ar putea să fie mai echilibrat folosit: „eu sunt cel mai rău dușman al meu / nimeni nu îmi face ce-mi fac eu”; „mă uit cum câinii, rând pe rând, îmi pier / haite de îngeri mă așteaptă-n cer”. Cu vagi inflexiuni din Nichita și Sorescu, Vadim vrea să (ne) demonstreze că e o zi *vulcan*, alta *aisberg* și trăiește voluptuos, sadic și masochist simultan, cu o resemnare: „nu pot nici măcar să mă pierd în mulțime / azi numele meu e mai mare ca mine”. Popularitatea Omului pune în umbră harul Poetului...

Raoul Dufy – *Bunch of Flowers with Self-Portrait*